

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

«Единая Россия» сьезди

Арсен КАНКОВ: Ушагыбыз магъаналы да, сейир да болгъанды

Бизни сьезде ушагыбыз магъаналы да, сейир да болгъанды. Анда граждандары артыкъда бек жарыштан проблемала сюзюлгенди. Жыйылууда росейлини жашаулары бла байламлы битеу воспросланы юсюнден партияны оюну белгиле отигенди. Ала билим берю, илму, саксатланы жумушларын толтуруу, демографияны игилендириу, сабийлики, аналкыны къоруулау, пенсия реформа, тарифле бла байламлыдыла. Партияны келир жылга ишени программасы граждандарны ишлерин толтуруу бла байламлы болгъаны уа бютюнда магъаналыды.

Къабарты-Малкъарны юсюнден айтханда уа, республикадан бу сьезде къатышхан хар делегат да адамларыбыз ючюн корорешени ангыларын къаты суроркъым.

Партия тюз жон бла баргъанды, республикада анга ышаныулуку улуу болгъанын айтаркъым эдим. Ол а аны ачыкчылыгы хайырланды. РФ-ни Правительствоу Президенти да белгилегенди «Единая Россия» даржасы ёсөп баргъанды. Анга уа къыралда айырмалы итгарлы да баргъанды эдиле. Мен оюм этгенден а, аны алай болугуу агъадан да керюнюп тура эди: «Единая Россия» кёй жылланы ичинде къыралда политика нисанын жайлытып келди. Ол кеси бюкюна алгъан борчланы барысын да тамаллайды, ала анга ышаныулуку бютюнда кючледди.

Къабарты-Малкъарда партияны бёлюму социальный магъаналы жумушларга аслам магъана береди, ол а адамланы жанындан кёй къарамны торлендирмей къыймагъанды. Аны келечилери социальный магъаналы жумушланы барысында да къатышардыла, адамланы жароулары алгъа магъаналы болгъанын кергозгенди, ол санда элдеге жаш специалистлеге тухучулукъ этиледи, айлыкъ хакъ кебетиледи, адамланы жашуу кючлериндеги игиленди. Кесимиз да керёсок, бу воспросла магъаналыдыла, алгъа дайым да эс буртурга тийишиди. Аланы кетериуге уа «Единая Россия» улуу къошумчулукъ этеди.

Дмитрий Медведев жаңгы экономикага кёчюноу юсюнден айтханды: адамны итинуюлогие, фахмусуна эс буртурга, анга тухучулукъ этерге кереклисин юсюнден. Мен Къабарты-Малкъарда бу жаңы бла улуу иш тамамланганын белгилерик эдим. Республикада торлю-торлю конкурса бардырыладыла, ол санда фахмулу предпринимательге болушу мурат бла бек ити бизнес проектни ачыкълау жаңы бла конкурса, дагыда жаш бизнесменле проектерин жазуда бардырыча бизнес-инкубаторла ачыладыла.

Болса да уллу инвестиция проектлени да жашауда бардырыча хазырбей. Дайым да региону инвестиция халын игилендируу жаңы бла мадарла этиледи. Республикага тыш къыралды бизнесни сейирге болгъанын да айтханды, бирге ишлеу жаңы бла сынамбыз да барды.

Жыйылуу ахырында уа, мен акъыл этгенден, бек магъаналы сёзле айтхандыла. РФ-ни Правительствоу Президенти: «Къыралны сейирлерин тамалларга керекди. Ол бизге улуу намысыды», - дегенди. Бу сёзле партиябызны девизи болса да жараркъы эди.

Марина ХАПОВА, КъМР-ни Башшысы бла Правительствоу пресс-службасыны таматасыны орунбасары.

КЪЫРАЛ СОВЕТНИ ЖЫЙЫЛУУ

«Административ аппаратны профессионал жаңы бла хазырлауу воспросуна бек къыйматлыгъа санайма»

Арсен Канков аны юсюнден Росей Федерацияны Къырал советни жыйылууны итгарлы сюзюнде айтханды. Ол Кремледе Владимир Путинни председатлик этиюу бла баргъанды. Жыйылууда къатышханла бюджет къоранчланы фойдалыкларын ёсдюрю ючюн, не этерге кереклисин юсюнден оюмларын айтхандыла.

«Къырал советни жыйылуунда Президент къырал заказланы толтурууда финансы нисанын магъаналыгъаны юсюнден воспросу кёторгенди. Адетде болгъанды, бу бёлюмде проблемаланы асламысы регионда ол проблематика бла байламлы ишени тамалларга къорларандан келик кадрланы хазырлаууа келип тирелди. Мен, субъектти башчысыча, ол воспроса айырыкъ эчки эс буртурга керекди деп къарайма.

Аны бла байламлы Къабарты-Малкъар Республикада администрация аппаратыны профессионал жаңы бла хазырлауу улуу магъана береме. Къырал къошумчуланы торлене баргъан закондарлыгъа кёре хазырлауу игилендириу бютюню кюнюню ишлемди. Алайды да, ол иш жетишмиле барыр ючюн,

битеу региона федеральный структура бла жууукълаштып ишлерге керекди.

Аны бла бирге, мен оюм этгенден, къырал закупкала системаны да законодательствону жаңгы мардаларына кёчюре туруп кезуле не къада аз болууча игилендируу керекди. Дагыда бек магъаналы ишге жыйылууда бюджет-

лени хар бирини къоранчларны фойдалыкларына багъа бине туруп, аланы ышанларын тохташдыруу, жарашдыруу воспросуа эчки эс буртурганы ити болгъанды», - деп болгъанды Арсен Канков сёзюнде.

КъМР-ни Башшысыны бла Правительствоу пресс-службасы.

Кенгеш

Тау жайлыкъланы инвентаризациясы бардырыладыды

КъМР-ни Правительствоу ююнде тау жайлыкъланы инвентаризациясы бардыруу эмда жерлени чеклерин белгилеу жаңы бла комиссия кенгертилген жыйылуу болгъанды. Анга премьер-министрини къуллугун толтурган Ирина Марьяш башчылыкъ этгенди. Жыйылууда республиканы районларыны бла элдерин таматалары да къатышхандыла.

Парламентине берилерге керекди.

Черек муниципалны районну башчысы Темиржанлы Махти эмда Четем районну Огъары Четем элини таматасы Къулийланы Ибрагим бу жерлеге оператив башчылыкъ этиюню юсюнден воспросу кёторгенди. Алай бла аренадан аха жер-жерли бюджетлеге тошерик эди.

Ирина Марьяш жайлыкъланы инвентаризациясы бардыруу юсюнден жер-жерли власть органдарны сорорулар бек болгъанын чертгенди. Аны ючюн, комиссияны оюмун билерге, жерлени чеклерин белгилеу жаңы бла оюну къабыл этилерге кереклисин черте. Ирина Евгеньевна КъМР-ни Башчысы Арсен Канков битеу оюнда да республикада жашагъанланы оюмларына, аланы сейирлерине кёре этилилерин бургоран эсертгенди.

Къырал ырыскы эм жер халла жаңы бла министрни къуллугун толтурган Анна Тонкокут, законлагъа кёре, тау жайлыкъланы кыралны иелигинде болгъанды эмда алгъа приватизация этерге жарамгъанын эчки белгилегенди. Бююнлюкде уа «КъМР-де тау жайлыкъларга жаралуу жерлени белгилеу эм аланы хазырлаууну юсюнден» республикалы законга тийишликде жерлени инвентаризациясы бардырылады эмда чекле белгиленди. 2014 жылда 1-чи январьга дерги битеу материалда да КъМР-ни

«Эл мулк министр Альберт Каздохов аланы тюзге санагъанды. Алай ол чеклени белгилегенде, элде жашагъанлары араларында даулаша чыгъарыкъларына эс бургъанды. Ол оюм этгенди, чеклени тохташдырычычы «муниципалитетле кеслери хар элге да къалай бир жер керек болгъанын алгъадан да белгилерге керекдиле».

Ахыры 2-чи беттеди.

Билдирюу
Жылы берилуу башланганды

КъМР-ни Энергетика, жашуу журткоммунальный мулк эмда тариф политика министрствосуну пресс-службасында билдиргенлерине кёре, 7-чи октябрде юйлеге жыйынуу берил башлагъанды. Аны юсюнден оюну республиканы Правительствоу 4-ю октябрде болган жыйылууда этилгенди. Министрствону башчысы Кучменланы Тохир а ала мулк артыкъшы кезиге хазыр болгъанлары юсюнден алгъаркъабыл да билдирген эди.

РФ-ни Регионда аны айтханы министрствосуну суукъ кезиге хазырлыкъланы паспортун Къабарты-Малкъар СКФО-ну бирси субъектерлеринде эсе алгъа кергозгенди. Бек биринчи бу жаңы бла эс сабий салдыла, шиколгъа эмда болгъандыла ол этилеу бургъанды. Шендо юйлене тохтан процентинде жыйылуу барды. Нальчикте уа 1070 ми къылы юйлене 362-зи жылдында.

Бу ишле тийишли министрствосуну себиндедиле. Алай жылыу келгенди дегенча таргызыла бла 42-60-47 «исси» телефон изгъа сёвеширге болукуды.

БРИФИНГ

Ёксюзлеге - жашуу журтла, мигрантлагъа - болжаллы халга турурча арала

КъМР-ни Правительствоу ююнде республиканы Экономика эмда жамауат къоркууусулукъ жаңы бла советини секретары Руслан Бугъауов башчылыгъында Къабарты-Малкъарда право нисанын жалчытып жаңы бла дайым да ишлеге координация кенгешини бла Экономика эмда жамауат къоркууусулукъ жаңы бла советини бириктирилген жыйылуу болгъанды. Анга федеральный инспектор Владимир Канунников, кюч ведомстволаны бла федеральный власть органдары территорияны бёлюмлерини келечилери, Правительствоу жуууплы структураларыны членлери къатышхандыла.

жалчытыну юсюнден ишлени, аны бла бирге бу категориялы ишле ахырына жетдиримгендерин юсюнден оюмлары саны кебейгеней барды.

Правительствоу Президенти ни къуллугун толтурган Ирина Марьяш айтханды, КъМР-ни Башчысы бу проблеманы кетерюню баш борча сангъанды. Правительствоу ол жаңы бла бурукъ этигенди. «2013 жылда ёксюз сабийлеге эчки жашуу журтлада (фатарланы наем халда бериге федеральный бюджеттен 43,8 миллион сом бёлюнгенди. Кесибини бюджетде да бу жумушларга 29,8 миллион сом барды. Бу ахагъа мекимла сатып алдык, жашуу болууларын игилендирирге керек болгъанды саны 15 процентге азайрыкъды», - деп билдиргенди эмда 2014 жылны бюджетинде да бу жумушларга аха барды, деп къошханды.

Жыйылууда РФ-ни суд приставларыны службасыны КъМР-де Управлениы быйлыны бирини жарымда тамалгаган жумушланы итгарлы чыгъарылгандыла. Ведомствону башчысы орунбасарына докладна тынгылардан алгъа Советини секретары аланы ишлерини итгарлы РФ-ни Президентини СКФО-да толгу эркиндик келечисини предложениы бла сюзюлгендерин билдиргенди.

Поппредство бардырған тинтуулене регионда бу службаны бёлюмлерини арасында КъМР-де Управление алчы болгъаны ачыкъланганды. Сёз ючюн, быйыл сюзюню оюну бла борлу халда жыйылуу налогта 58,2 процентте толтургандыла, тазириле уа 103,8 процентте жеткенди.

Болса алакъыла тамамланмагъан воспросу уа бардыла. Сёз ючюн, ёксюзлени эмда ата-анасы халгын балаланы жашуу журтла бла

Ахыры 2-чи беттеди.

Жыйылыу

Сёлешуноу ёезеги - жай солуу кампанияны къуралууу

КъМР-ни Урунуу эм социальный анытыуу министрствосунда жыйылуу болгъанды. Анда сёз республикада сабийлени озгъан жай солулары къалай ётенини эмда келир жайга хазырлануу юсюнден баргъанды. Кенгеш министрстволаны, ведомстволаны таматалары, ол санда КъМР-ни саулыкъ сакълау министрИ Ирма Шетова, билим берюу эм илму министрИ Пшикан Семенов, районланы администрацияларыны башчылары орунбасарлары, профсоюз организациаланы оюучулары, дагыда башха жуууплы адамла да къатышхандыла.

рын кочелендириуге эм солуларын кырууга деп - 37 196,10 ми сом къоратылганды. Юсюндеги жылны озгъан тогуз айны ичинде солуу кырууга деп 119 968,2 ми сом къоратылганды, ол санда федеральный бюджеттен 32 442,2 ми сом, - деп, министр бу затны юсюнден толгу халар билерге суйеген эчки таблицга къарарга болгун чертгенди. Къабарты-Малкъар Республикада сабийлени эмда акъылбалык болмагъанланы саулыкларын кочелендириу эмда солуларын кырууа кеңе-юкн демей тохтаусу бардырыланды. Бу ишени баш магъаналы кесени уа жай солу кампания эди.

Жыйылуу КъМР-ни Правительствоу Президенти ни ордубасы Мухамед Коздохов ачанды эм бардырганды. Докладны республиканы урунуу эм социальный анытыуу министрИ Тюбейланы Альберт этгенди.

Министр айтханды кёре, 2013 жылда Къабарты-Малкъарда сабийлени саулыкларын кючлендириу эм жай солуларын кырууа жаңы бла республиканы Правительствоу эмда КъМР-ни Биркитен профсоюзларыны организациасыны бетими къабыл этилген эди. Аны бла бай-

ламлы республиканы комиссияны къаууу да белгиле болгъан эди. Сабийлени жай лагерлерде тургъан бир кючлерине бёлюнген аха да КъМР-ни Энергетика, жашуу-коммунальный эм тариф политика жаңы бла министрствосуну бетимине кёре къабыл этилгенди.

Министр эчки тохтап комиссияны ишени юсюнден да айтханды. «Ол, жай башланганды, сабийле турлуку солу лагерлерге, турист базаларга, санаторийлеге да барып, аланы ишге хазырлауу тинтенди», - дегенди Тюбей улу.

Ахыры 2-чи беттеди.

Шагърейленю

Электрокюч бла ышангылы жалчытырча

Север Кавказны регионла аралы сетевый компаниясы (МРСК СК) Къабарты-Малкъарда бёлюму электрокюч мулкню къыш кезиге хазырлауу программасын аз-оздан бошай барды. Аны кезигеюнде бююнлюкне не жумушла тамам этилгенлерин юсюнден бёлюму специалистлери журналистлеге озгъан ыйыкъда бардырылган пресс-турда айтхандыла эм къыуум объектеде болум бла да шагърейлендиргенди.

ремонт этилгенди. Белгиленген пландан артыгыча бла оюну 442 километран аслам электрокюч ызла да жангырытылганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

Бёлюму башчысыны техника воспроса жаңы бла орунбасары Малкъарланы Якуб билдиргенге кёре, компанияны регион бёлюму сакъыланы кезиге хазыр болгъанын кергозгенде паспортун 9 -чу октябрде дерги алырга керекди. Бююнлюкте уа «Нальчик» подстанциядан къылауу объектине барысында да ишлени асламысы тамам этилип бошланганды.

Саулай алып айтханда, быйыл хазырлануу ишлеге 131 миллион сом къоратылдыкыды. Бу ырыскыча 49 трансформаторла, токув ёчлюктюну 131 приборла эм 260 трансформатор подстанцияларга

Башламчылыкъ

Жазылуу онкюналлого

Хурматли жамауат!

8-чи октябрден башлап 18-чи октябрге дерги КъМР-ни Почта свазыны федерал управленясы жазылуу онкюналлогон бардырды.

Ол кезиге сизни 2014 жылны биринчи жарымны «Заман» газетте, ара эмда башха республиканы изданидагъа учууракъ багъала бла жазылырча огултугъ болукуды. Республикабызны битеу почта бёлюмлеринде сакълайдыла сизни!

Бизни индексбилэ - 51532

Къылын халлада апыч къалмазча 2 бет	Мени биринчи усталарым 3 бет	Кеси къыйылары бла жашамагъанланы бакъмазгъа 3 бет	Спорт майданлада 4 бет	Наркоманиядан сакълауу эм башха салып 4 бет	Ожагъ а этпта суюелди 4 бет
--	---------------------------------	---	---------------------------	--	--------------------------------

Къыйын халлага апчып къалмазча

Баирым кюн эртенликде КъМР-ни Правительствосуну Председателин къулдугун толтурган Ирина Марьяш бардырып къыйын болумладан чыгуу бла байламлы юйрениулени къалы ётдорюрге кереклисине жоралнаны кенеш аидле. Тюбешию И.Марьяш граждандар кюроруула система къуралганы 81 жыл болганы бла байламлы ол сферада урунганланы байрамлары бла алгышылап, алай башлаганды.

Биюлюкде РФ-ни хар регионда да къыйын болумлада адамланы къоруулауу бла байламлы оному къауумла кеслерин

РФ-ни МНС-ини КъМР-де Баш управленийсыны таматасы Сергей Шагинни айтханы кёре, бу юйрениулени баш муратары табиगत къыйынчыкъла эманда техногенный аварияла болгун кезилде граждандар кюроруулауу систематга кирген ономучулары билгилерини ётдорююду. Аны бла байламлы шёндю республиканы бир эгинде адамлага инфоформацины жетдириуу къалы къуралганына жораланы улуу иш бардырыла

къалы жюрюрге кереклиси бла байламлы торлю-торлю бардырылады. Алагыча федеральный эм регионла аралы толтурууулап органланы келечилери, жер-жерли администрацияла да къагышдыла, дегенди Правительствону Председателин къулдугун толтурган.

Датгыда Шалухка элден узак болмай Правительствону къыйын болумлада жеринден тепидириуу оному этиуу пункту турды. Юйрениуле болшасла, Сергей Шагин битеу бардырылганы ишени эм этилен онуюланы юсюнден да толу доклады этериди.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.
Суратланы Р. МАИШЕВ алганды.

Тау жайлыкъланы инвентаризациясы бардырылады

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Тюбешюге къатышханла барыса да совет заманда колхозланы араларында чекле тап келгенлерин белгилегендиле. КъМР-ни къырал советниги Хачим Кармоков Анна Тонконогу предложениесына тухчулуккъ этгенди. Министр А. Россрестрден 1980 жылда 1-чи ноябрёде эмда 1990 жылда 1-чи январьда чеклини болумларыны ослеринден инфоформацины алгырла, хар элге да керекли жери анга кёре тохташдырырга боллугун айтханды.

Ирина Марьяш комиссияны баш мураты тау жайлыкъланы чеклерин белгилеу болганын чертенди. «Бу иш республикада малчылыкны төрели формаларын сактау, алааны айнытырга керекди адамлага», - дегенди. Ол айтханды, материалла хазыр болгандан сора ала жангыдан сюзюлюкдюле. Бу иште уа жалаңда депутатла бла Правительствону членлери угъай, жер-жерли самоуправление органа, жамауат организацияла да къатыштырырга эркиндиле. «Бу башламчылыкны хар ким да аншларга, анга тухчулуккъ этерге керекдиле», - деп къош-

ханды Ирина Марьяш. КъМР-ни Правительствосу кенешге къатышханладан жерли шёндю чеклеринде инвентаризацияны бардырырга тухчулуккъ этерлерин тилгенди. Аны жылгышанла барыса да къабыл кёргендиле. «СевкавНИИпрозем» обществону таматасы Султан Кишукко бу иш замандында эмда ишкы даражада тамамланылгыгына сёз бергенди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосу пресслужбасы.

Сёлешиюну ёзегу - жай солуу кампанияны къуралыуу

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Жай айлары кезиюнде 14140 сабийни солууу къуралганды эмда алаңы школдан бош замандары хайрылы ётдорюрача этиленди. Бу сабийледен саулык саклау санаторийледе, кече, кюн да тургун лагерледе - 2606 сабий, шахардан тышянда лагерледе - 7313, конюдзю лагерледе 2558 сабий, хайрылы иш бла керешкен акыбалык болмаганды.

Ахырында тийишли онуюла къабыл кёрюлгендиле, алаңда тобешюде этилен предложениены эсе алынгандыла.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосу пресслужбасы.

ишли медицина, техника оборудование эмда спорт керекле бла жалчытырга, сабийлени саулык саклау учурженинде къоркъусузлуккуну жалчыту, оштошуе къажам амалла курау, сабийла бла специалесте ишлери этуу, ишлери адамла уа медицина книжкалары болуча этуеу бургурга. Белгиленген мероприятианы тамамламаганды саулык саклау учурженинда 2014 жылга

бый турганды, алаңда уа 9 928,1 минг сом къоратылганды, башларына хайрылы жумуш бла 1663 акыбалык болмаганды, алаңда къоратылганы аха 2 550,0 минг сомга жетгенди.

Доклады Россей Федерацияны башха субъектеринден «Нальчик» курортта солугунланы да кслеринден билдириу этгенди. Ала 12394 сабий эдиле, ол санда 10651 къыз бла жаш ала 1 каникуланы кезиюнде

ада адамла солучура планга кирлик туюлдуле. Жыйлыуда Мухамед Кодзиков да сёлешгенди. Ол тийишли министрстволарга эм ведомстволарга быйыл солуу лагерледе, базалда, санаторийледе болган кемчилликени болжалга салмай кетерге кереклини эскертгенди. Ол ишени арт болжалга салмай, бюгонден башларга тийишлисин билдиргенди. Аны бла бирге келир жай солуу баштарыны алланда учуржениланы сабийлени алыугъа хазырлыларыны тынгылы эмда къаты контроль этилгени эскертгенди.

ХОЛАПЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алганды.

Хакъсыз консультация аллыкдыла

Черк районуу эл мюлк эм аш-азыкъ управленийсында «АККОР-Агропроект КъМР» биргигиуно инфоформация-консультация арасыны таматасы Заур Балкызов эл мюлк продукция чыгарыуучула бла тюбешгенди. Аны айтханы кёре, башда сагышылгун ара Эл мюлк министерствосу болугушугула къуралганды. Аны баш борчларында бири-эл бу ёлюмде урунганлагы торлю-торлю темала бла байламлы консультацияланы этууду. «Арада ишлеген специалистни куюу бла эл мюлк продукция чыгарыуучула замандында болушукла табарыкъыла. Биз министерство бла, илму эм банк учурженинда бла къаты байламлыкъдыбыз, аны себепли болушукла эм бизнес-планларын кураганды ала болушукла этерикле, деп билдиргенди аны уруно администрацияны пресслужбасында.

Бизни корр.

Ёксюзлеге-жашау журтла, мигрантлагыа-болжаллы халда турурча арала

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Повесткадан тышянда, КъМР-ни Башчысыны буйругууу бла кслерини ата журтлары Россейге къайтырга оную этген тыш къыраллы гражданды эмда жашар жерлери болмаганына болжаллы халда турурча ара къурану юсюнен вопроса да къаралганды. Быйыл учурженинда РФ-ни субъектеринде къыралны Башчысыны Указына тийишлиликде къуралдыла. КъМР-ни Парламенту 2012 жылда ол жаны бла республикалы законну къабыл кёргенди. Ол жыл октяна ноябрёде алай ара къуралгун эди. Энди уа быйыл учурженинде Прохладна районда ишленеди. Аны уллулугу 543,8 квадрат метрге жетериди. Керек болса, анда бир жолга 40 адам сыйындырышды. КъМР-де Адамланы иш бла жалчытуу жаны бла къырал комитетини башчысы Зубер Халгалев айтханы, учуржениланы къурау вопроса аны жуаулыкълыгында, бюгонлюкде араны малот службада къырал эсепте салыу жумушыла тамамландыла. Мекянда тапландырыу, тийишли оборудование сатып алыу жаны бла аукционну курау вопроса сюзюледиле.

Жыйлылугула къатышханла Ирина Марьяшыну бу вопросу энчи контрольга алырга керекли деген предложениесын тюзге санагандыла. Ол жуукку заманда битеу жумушлары болжаллары тохташдырылып, «Жол карта» жарашдырылгун билдиргенди.

Кенгеше «Федеральный, регион эм жер-жерли толтуруучу аласты органыны, граждандар обществону институтларыны эмда социальный магъаналы жумушла толтуруган комиссияны бирге амалчыкладан тошген аханы легализациясына, терроризми аха бла жалчытуула къажуу кереклерини юсюнден вопрос да тынгиланды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосу пресслужбасы.

ремонт Экинчи Тамань дивизия, Ахохов, Ашуров, Кабарты, Киров, Лермонтов, Байсултанов, Ормалбахов эм Пачев атлы орманлада этиленди. Алаңда кеп къатлы койленди арбалары - битеу да шахарны торлю-торлю микроайонларында 55 арбал - тан халга къелтирилгендиле. Алаңда жылда быйыл ишлеу спор ахалагъа бардырылып тургун эселе, быйыл алаңы жер-жерли бюджет тегенди.

ХАБИУЛАХЛАНЫ Зулфейя.
ЭЛ МЮЛК
Сют чыгарыуу кёбейгенди

Къабарты-Малкъар Республикада озган сегиз айны ичинде торлю-торлю илликтери болгун эл мюлк товар чыгарыуучула, битеу да алып айтханды, 18 миллиард сом багысына продукция жарашдырылганды. Ол, быйлыгы бу кезиюнде 1,4 процентге ёсетди эм 53 минг тонна болганды. Сютден 278, 6 минг тонна, жумуртхаладан 124 миллион алынганды. Бу керюмдюле да озган жылны бу кезиюнде эсе 103 эм 102,5 процентге асламанды.

Эл мюлк предпритияла да сют чыгарыуу, ийнек багдан терген алганды, 2953 килограммга жетгенди. Аны айтханы кёре, башда деп эсе 6 процентке кёйдю, деп билдиргенди КъМР-ни Эл мюлк министерствосу пресслужбасында.

Туар эм ой къанатыландан алынган эти ёлчми да озган жылны бу кезиюне да тынгиланды 1,4 процентге ёсетди эм 53 минг тонна болганды. Сютден 278, 6 минг тонна, жумуртхаладан 124 миллион алынганды. Бу керюмдюле да озган жылны бу кезиюнде эсе 103 эм 102,5 процентге асламанды.

Сабан ишлеге - танг себеплик
Россельхозбанк акционер обществону Кабарты-Малкъар Республикада ёлюмю быйыл сезон сабан ишлени бардырырга 259,3 миллион сом белгиледи. Кредите онбеш физический эм юридический лицоларга берилгендиле.

Биюлюкде энтта да юч азаякка къарала турарды, ала къабыл этилсе, ол ишлеге 30 миллион сом белюнорюкдю.

Бизни корр.

Эсе туту

Генерал Эокаланы Кюнакбийни жашы Валерий дуниядан ажылы кеткенди 5-чи октябрде онжети жаш толганды. Аны эсериге жоралап, Долниксде 8-чи номерли орта школунда линеикага усталга, абдан классаны окуучулары да кытшандыла. Ол кюн бу мектепте кюнакбий аны биргесине октуган, аны иги тангыан, биргесине кыулуук эткен, КМР-де УФСМС-ни ветеран советини председатели Анахаланы Тохир эдди Нальчик шахар округда урушун, уруунун да ветеран организацианы председателини орунбасары Жаникаланы Магомат келгенди.

Ветеранла школну директору, школчула да.

Школчула анга шаргъа, андан юлгю алыргъа сюегдиле

Загпа Россей Федерацины байрагы кийиреди, гимн согулды. Линеика ача, школну директору Вячеслав Анатольевич Каносфоров, оналы жыл мындан алгаш школга Эокаланы Валерийни аты аталганын, аны урмелени окуу китеги жерде кыргызда адамгер кыягы орнатканын белгиле, генералны

да ата-аналарыгъыз, элигиз, республикагыз, кыргызлыгъыз сиэни бля ектелменирча жашла, кыыла болургъа керексиз!», дегенди директор. Тапата классаны окуучулары Валерий Кюнакбийини жашуу жогуна жоралап назмула окугандыла. Загпагына генералны хурметине бир минут шох сюегдиле. Сюегдиле Валерийни адамлыкъышщарына юсюндан Анахаланы Тохир да кеп сейир шарт келтирип халар айтачды: «Ол бир заманда да тенгериин кыатнда урушуп, аман айтып мен кермегенме. Керек болса, кабинетине чакыргъа, терлигини байлаар эди. Валерий млысархалкыны чынтты жашы эди. Кылуугун да ол, тийишликче, бийик даражада тамгалыганды!» дегенди Анахул эди. Валера мени ючге айланган кыарындашым эди. Каменкада ишлегениме, юйюне бара турмай, бизде кеп кене квалганды. Ол жууккъы, тенгине да кез-кыулак болганын, терегине адамла жып билген халат жан эди. Школ а аны атын жоретеди да, хар сабий да, аныунутмай, иги окургъа, кесин тап жороторге кереклигин эсде тутуун, деп, Жаникаланы Магомат школну аты иги бля айтыла ветеран организациа кылуунда келгенин алмазлыгын билдиргенди.

Биз бля окуучула классарына кетгенди. Анда да Эокаланы жаша жораланып виткорина, кюноурса, класс сагыпта бардыргъандыла, спорт залда уа эришуле болгъандыла. ХОПАЛАНЫ Маражат. Суратланы автор алганды.

БРИФИНГ

Экстремистлени тюрлю-тюрлю хыйлаларына - тийишли жууап

КМР-де кримноген хал кыйынлай кыалды, анга республикада болган суауланган аманлыкъы кыауула себеплик этдиле. Аны юсюндон КМР-де МВД-да бардыргъан брифингде айтылганды. Тобуешуде терроризм халда этилген аманлыкъы ишлени эмда экстремизми профилактикасы юсюндон барганды сёз.

Аны ача, дин экстремизме эмда жаш адамланы ара-сында экстремизми жайлыуна кыажуу блонимо таматасы Сотталаны Ахия арт заманда кюн структураланы келечекери аманлыкъычыланы бир кыаууну жук этгендери черттенди. Аны ючюн бусагъада ала кеслерини кизилерине жаны адамланы таргырга юрөшөдиле. «Полицычла анга кыажуу профилактика ишени ючюегендиле. Алай бизни бир зат жарыстады. Арт заманда аманлыкъычыланы кеслерини мурдарлык ишлери видеога алып, аны Интернетде кеслерини сайтларында басма-лайдыла. Специалисттерибиз алайла 40 сайтын ачыклагъанды. Бусагъада ала болган материалла экстремизми ниетлерин жайгъанлары бля кыалгъанлары, миллетле, динле аралы кыажуулукну тудуругъанлары тинилте турадыла. Лингвистика сезонону итгарына кере, аланы жайбууну юсюндон оную этилгиди», - дегенди ол.

Полицычи жаш адамла бля бардыргъан профилактика ишени юсюндон да айтачды. Школлагъа, профессионал билим берген окуу юйюле жоюу, жаш адамла бля тобуешуде. «Биз КМР-ни Муслиманлары дин управлениси бля келишим этип, бирге ишлейбиз. Дин кыулуукчула бля школлада ангылатуу иши бардырабыз. Республикада дин кыажуулук бля байламлы аманлыкъы иш этилгенин шарт айтталкыбыз», - дегенди ол.

КМР-де МВД-да участка уполномоченныи ишлери кырау эмда акыылбалык болмагъанлары ишери жаны бля блонимо инспектору Муса Ароков да инспекторла тамамлагъан ишени юсюндон айтачды. Ол билдиргенча, районлада жер-жерли власть органыны келечекери, элде

жашуу жогу, ётюрлюк шышларын да эсте тюршоренди. «Аны жашуу жогу кыюса эди, алай ол улуу адамлыкъы бля кесин тенгериине, жууккъычыланы, биргесине кыулуук этгенле суйдоргенди. Кеси да бу школда окуганды. Аны себепли оиз да, блонимогу школчула, аны тамысна кертликчи кыалгъызы. Бу окуу юйюне болгъандан сора

60-70 жылдын толса, ол заман этерсе намаз деп, аны сансыз этип кыюлдыла. Бирде уа динни тутарга чек окуна саладыла. «Ма аман сора ала Интернетде илеп башлайдыла сорупулары жуупала. Анда уа ала кыаллай билим аладыла, аланы ким юйретеди? Республикада тынчылык болурун сюймегенле, жамаутны бир бирине кыажуу этерге излегенле. Исламны кеслерини муратларын толтуруу ючюн хайырланганына хатасындан адамла муслиммандала, бизни динибизден керексиз башлагъандыла», - дегенди ол.

Дин кыулуукчу оом этгендери чак, жаш адамла бля юйретуу ишени ат башындан бардырмай, аланы жарыткан затланы билмрге, сорупулары жуупала бериге, ала бля ачыккы жюрөк бля ушак этерге керекчи. Брифингде школлада форма кийиринуо юсюндон да барганды сёз. Алим Сижажев билдиргенча, бюгонюкюнде ДУМ-да 20 таргыштуу барды. Алада ата-анала аланы кызларын жаулык кысынлары ючюн школга жибермегендери таргывадыла. «Бу вопрос бек кыйынды, ол республикада болуму аманларга болукдуу. Бусагъада бир-бир ата-ана, кызларын школга иймей, кеслери алларны окутууну юсюндон окуна айтадыла», - дегенди ол.

Ол муслиман динни туткан тишируулагъа жаулык, узун жыйрык да борн болганын эстергенди. «Бизге келген таргыштуулар республиканын Правительствосуна кергозтөнбиз, алада айтылганын сюзер мурат бля уа ишчи кыауу да куралганды. Бу даушланы кетериге ол болукдуу деп шынамала. Алай былайда айтыргъыям, муслиман кызгъа башындан жуулуугуну теш, кысык жыйрык кий деген анга кымыкма бек деген бля тенди. Адамны дин сезимин унутурга, сансыз этерге жарамайды», - дегенди ол.

Жыйылууга кытшыхална журналистлени сорупулары жуупала да бергенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Фестиваль Фохмуланы ачыккылай

Чегем районда «Элбрусун жулдызлары» деген сабий кууджестову чыгармачылык фестивалыны район кезиюу бардыргъанды. Билим беруу эм културга укреждендалаган 35 коллектив намзуну шатык окууда, сурат ишлеу эм кыюу усталык искусство, вокалда, халкы эм эстрада тенпесуледе Култураны юйюно сахнасында чермериклерин кергозтөндиле. Аланы творчеству учунуларына багытаны уа Чегем районну билим беруу управленисиндан, култура блонимоондан бля музыка школундан келечиле салгандыла.

Кеслерини концерт программаларында жаш фахмула профессионал усталыкны туугъан журтка, искусствога бля адет-тереуге сюймекликни ачыккылагъандыла. Концерт зал а сабиленин ишарууларын сюйюнгөнгөндон бютонда жарык болган эди.

«Быллай фестивалыла бля эришуле сабиленин арасында бир бирини ангылаугъа, багъалаугъа этленгеп кергорге айлануу болады. Билим беруде бля културда ишлегенле уа ол усталык жаны сынау жыйышдыруу, байкылануу болады», дегенди жер-жерли администрацияны културга блонимоно таматасы Лариса Вороква.

Фестивальны эришуу кесинде сцена номерлерден сора да, усталаны коллары бля этген затпери - инжидин куурьгалын омаккы жасуула, торло-торло суратла да бар эди. Концерт номерени бля кыюлдан усталаны ишлерини бек игилери фестивалыны республика кезиюуне деп айырылгычдыла. Конкурса кытшыхална барысы да диплома бля белгиленгендиле.

Бизни корр.

Ырыздылык

Мени биринчи усталзлорым

1934 жылда 1-чи сентябрде айтылган эди Кыаштатауда орто школ. Озимден кетмейди ол кюн. Аны биринчи директору Алысда да (аны бля атысыз кыюу унутулам).

Сыртаты уа кыз алпымдады. Бийик ёсмомло, кенг мангылайлы, кыра килени ёшонюнде журхун сагыатыны сынжыргычы жылтырай, Галифрей кенчегени тышандан тобукарларына дери жеткен башчы окуучулары.

Алыс, экинчи этапга кергоролгон атапуаланы алпында сюелип, жашкычлары беркючюкерин тешдирген кыарындашым болду. Алай нек эттенен артды билди. Ол башларында кылуур-кылаа эсленген сабилени Нальчикге жиберген эди баксыдыргъа...

Тёрт классы бошгъанын мен алыс дуния тауа савашчы олуру алдым. Бешинчи классда бизни орус тилден оруску кыаз окутуу башлады - Надежда Федорова. Бир жылдан а диктанта жаздыргы теребери. «Сени орус тилге койорме жуурилинг барганды, манга биринчи кере ол айтып келюмо кетерген эди. Хаза халат жибергеним ючюн махтагъан да этип. Сары чачлы ол чыммак ачы жыйрыгы бля кирсе, класс отуу жарык болгъанча керюноучу эди.

Жутичи, сегизинчи классда уа бизге орус тилден дерстук директор кеси берип турду. Аламан устак эди ол. Айтынын тереги ангылаткан, хар окуучуну кыюундан нек келгинин билген. Кыарыуууракъыла бля кыушак дерсе да бардыргъучу эди. Чынтты педагог!

Сауай кыралда репрессияна кенг жайылган заман эди. Кюнолени биринде Алысону тутуду да кетдиле. Патчах аскерде офицер болуу кыулуук этгенди деген халар чыккыды. Андан сора биз аны кермедик. Тутмакыста тургъанын бизден арт атам эди.

Тауула кенчон-кюнондон кыайтанан сора билгенбиз Алытов реабилитация этилгенин эм Май районда школда ишлегенин. Чеченланы Шамил республиканы жергиликли министри болгъанча (Кыаштатауда ишлегенинде Алытов аланы юйеринде фатарада тургъанды), битуе керекли кыагытыны жыйышдырып, Алытовха «РСФСР-ни школнуу сыйлы устак» деп арт атам эди.

Фухмадан устакъыз ёсмомло, субай саны Григорий Арефьевич болмагъанча керекли кюло адам эди. Оюну, чачы. Уруш башланганды, аскерге кеттиди. Мени ошунула сайрондиргенди хаза кыалмай барына да атпери бля аталарыны атпери сюймеди, кыулууларын билмейме. Математик Николай Константинович, бийик ёсмомло, озем саны киши, аны дери орус тили ачыккымен сабилеген дерсе бергени битуе

кыйынлыктын сынаганын билеме. Бир-бирледе, экинчи кере кыайтарип айтаанда да аныгыламыс, ачууланганын билдимеж ючюн терезе алында сюелип, бир аукукту тышына чыгаруу эди. Чолатны терек эм тоз эттенилген махтаргъа уа аруу сёвон кыазганмагъанды. Черкеслени Махтаргъаны Жаны Аскербий «Сен таматасы болуксуз», деген эди. Ол, кертти да физика-математика факультетин жетишмилли бошоп, орто школда эм профтлеу-ишде ол предметилене окутуу тутганды.

Ол жылда кюлогон деп дерсе болуучу эди. Устакъыз бля - Екатерина Сергеевна. Узун сары чачыны эшмелери белине жете. Бир огуртуу жан. Аруу сёзлю. Кыаруула кыулуукчулар эди ол. Айтынын тереги ангылаткан Фёдор Петрович бля ююр кыураганды.

Кыаргъышылык репрессияла. Халкыны «душманларын» излеу. Кыаштатау школлада да «тапталыла» аламыс. Жаны койор кыаргъанын сордуо. Нек эсе да, баш ишени именге этилте тышына. Бир талын ючюндон усталаны башларына эркин этилде, баш, терсереге сытауу тапкан болмаз эдиле.

Арт кезиле Улуу Ата журт уруш башланды. Фёдор Петрович, лейтенант чын берип, фронтка ашырдыла. Юй бийчеси фашист аскерге бизни республикага жуу-устакъыздыны школда ишлеп турду. Арт кезиле Улуу Кыаштатауда халарым жокдуу.

Орт болуу узунбет кичи Сергей Иванович ол кыылгын, мансылык, адевилиги бля айкыралы эди. География эди аны предмети. Хар солуу кен Малкыар аулунда баруучу эди табигъатын тамашалык кыаргъа. «Жаланда бу талыны керюно ючюн окуна келирге болукту эди бери», деген эди бир жол дерсе.

Немис тилден окуткан Иван Гершковичин уруш башланганды кыастаган эдиле школдан. Ол бир тынч, жууаш адам эди. Германияны Совет Союзга чакпана анда аны бир терсигин билгъанча. Сергей Иванов аскерге кеткен сора аны орунуна Аркадий Петрович деп бир кичи келди. Бам, ол фронтка жибериге жарамсыз жыл шакла болуу эди. География бля школдуу сайрондиргенди кыылгын сурагъа болукдуу. Ол а, доккага картаны тапкы, кюнонда уккасы бля дерсени башласа, биз шум болуп тынгылаучу эдик.

Мени отуучуну жылда бизни эдиле ишлеу орус усталаны эсиме жеткелери билгъанча устакъыз да айтаман. Бизни кыаргъышылдан орусула чыгарганыларын

унутурга жарарык тойлойдю. Емурдон ахыргъа дери да биз алага ырыз болгъанлай турурга керекчи.

Ючюн кеси элибизден устакъыз тийишли керема. Манга биринчи кере харф таманан Эфендияланы Хажри Мурат эди. Менден сора да келтире койргендери ол окуткы, жазы билмрге. Республикада улгу кырал кыулууклада ишленгени Уналаны Чомайны, Улбашаны Исмаильны, Кыулайланы Мукажыны Черкеслени Сарбийни да биринчи усталары ол эди.

Педагогика ише артдаркы келгенине кыадарлары сукулчыныч болмагъанды. Уналаны Шаугерберт Карелин фронтта да ушлеп ала тургъа этгенди. Совет Союзун Жигити генералмайор Дованур башчылык этген гвардияны атлы аскер корпусда кыулуук этген Чеченланы Билал 1941 жылда Москва ючюн барганы кыалы сармашылдан биринчи чын бергенди. Мокъаланы Аскербий аскерге чакырылары алында школну директору эди. 1942 жылда немисиле бля бирге келгенди Кыаштатаугъа.

Аны юсюндон кен торлоу халар ючюндеги. Тюзон киши да билмгенди. Мокъа улуну уруш жуулары бля шагъарейлерин мурат бля республиканы аскер комиссариатына барам. Анда офицерлени барына да «эни ишерины сакланадыла. Аны юсюндон быллай жазуу барды: «Кыайтанан сора аскер чын эм кыулуугу берилгенди...»

Кыайд эм не бируйк бля болгъаныны юсюндон бир зат да айтылмады. Кен жыл озыгъандан сора Кыоруула министрствон жалы аскер взводу командири лейтенант Мокъаланы Юсюногу жазуу Аскербий 1944 жылда 31-чи июлда айтынгени эм Ата журт урушун 2-чи даражалы орденни бля саугъаланганыны юсюндон кыагыт келген эди.

Башкыла Мута орут ишлеуден ошуну устакъыз эди. Кыазауат башланганы биринчи кере биринчи эдиле аны аскерге. Тёрт жылны сармашеле чыкмагъанды, бир неча кере жаралы болганды. Алай Хорлананы ючюн кергорге насыбы туткан эди. Аскер саугъалары барганды. «За совети Берлина» мугаланы сыйлы бергенди. 1945 жылда майда Рейхстагны кыагыргъасында «Баччаланы Мута - Кыаштатаудан» деген жазуу да болганды.

Москва улудан кыалгъанлары алышка юйдегиле болмагъан жашла эдиле. Тутган журтубуну алында барларыны намысы толтуруу кыаштатау усталаны эм Российден келтип бизни окутууну орус усталаны кыагыт башлауга керекчи. Жаннегге сюйсун! КыуБАЙЛАНЫ Алий.

Проект

Кеси кыйынлары бля жашамагъанлары бакъмазгъа

Ишлемеген россейлиени хакъ телемей медицина жаны бля болулуш акыргъа эркинликтери жеткелери билгъанча устакъыз да айтаман. Бизни кыаргъышылдан орусула чыгарганыларын

лукду. «Жашырын халда ишлеулене ачыккылагъа юрөшери керекчи». Ол айтынгана, бюд-жети торлоу чыгарыла турду. Бу торлоу чек салыу кыарындашым бир кыаууну жашырын ишлеуден ачыккы халда ишлерге керчюкерин жальчытыргъа болукдуу. Аны юсюндон урууну хакъ керчюкерин билгъанча Федерация Советини социальный политика жаны бля комитетини членлери бля тобуешуюнде айтачды. Ол тобуешуде кюз артында законга чыгарыуу жаны бля планча сюкюлгөндю.

Бир магъаланы сытауу болмай ишлемей тургъанлагъа медицина жаны бля болулуш этмеге деген тема министрствону биринчи тамамлангыргъа керекли болуучу болды. Бусагъада баш магъаланы борч - пенсия реформаны жарашдыруу. Социальный жумушла бля жалчытууну юсюндон закон биринчи окулуунда кыабыл этилгени, экинчи окулуу жарашдырыла турду. Министрство бу жууккъ заманда аны жарашдыруу бля байламлы вопроса бля керчюширикди. Жашырынлыкка этилмеуге кыажуу керш а келир заманда тамамлангыргъа керекли борчу, алай министрство ол ишде керек болуучу амаланы кызырлай турду.

Борчу халда медицина страховани этнуо фондуну субъектени бюджетинде ишлемеген законды проекттери ишчи келюнону бирча жалчытыргъа керекдиле. Пенсияланы оспердинде айтачды, былай чертилгенди: ишлеген пенсиячылары пенсияларыны ишлеулене бля бирча болулушуну нек алыргъа керекчи ошуну билгъанча, алай министр Топилин. Ол ийнангъанча, ол торлоу терсигини кетеруно инструменти табылгырга бол-

Бу вопросу иш беричюле, профсоюз эм депутатла бирге сюеркиди. Министрствону уллу орус усталаны аны сармашеле да ошунула да бериге керекчи. Жаннегге сюйсун! КыуБАЙЛАНЫ Алий.

Бюсонда пенсиялагъа индексация этнуо юсюндон а оную барды: пенсияланы кейбете барды. Пенсияланы база эм страховый кеслерине бусагъада индексация этилип турукду. Социальный жумушланы этнуо юсюндон закон а (ол Думага берилге жарашдырыла турду) алышка даулашы тема болгъанлай кыалды. Анга кийирилги тозтуйле керекчи. Ол закон Кыаруу Думада экинчи ачты берилдикди. Министр айтангана кере, социальный жумушланы стандарты шарт белгиленге хар дерионда да бир тинти болурга керекчи. Алай, дегенди министр Топилин, ол иш субъектени полномочиялары болганы себепли, аны бил изелгана толтуруу кыйын борчу. Биз алага кеси-бизни ол жаны бля излемибизни айта ошуну, субъектени суверенитет бля бериге керекчи. Аны ючюн а жаны законга чыгарып, бир-бир регион налаганы федеральный статуска керчюкерге керекди. Ол а кыйын ишди.

«Жуушланы алуучуланы регистрлерин бир семагъа керчюкюру ючюн, биз налаганы барысын да бир заманателге келтиребиз, штат расписаниеги жарашдырыла, алага ушган жан кыагыт болуучу болмай», дегенди Максим Топилин.

«Российская газета».

Элли сейрилик жери

Ожагъ а энтта сюеледи

Акъ-Сууну Суу-Ара деген жеринде, аруу бөздө, бийиклиги 42 метр болгон, кызыл киргилден каланган ожагъ союеледи. Огъан жылпаны эсертмеосуна, тау аууну кылаулуруна, кир кылат.

Бу тийриге келген анга эс бурмай коймайды. Ол кычан, нек ишленген болуп, аны кылаулан устала уа кимле болурда? Аны юсюнден ол жерли Гуртуланы Аликке сордум.

Онтогузунун өмүрүнө алгында биз башында сагынган жерге Холандан Шахманчаны Мырта келеди. Алайда кой-журт ишлейди, мал жады, бахча өсдориди, агъа ача кылаулурук эведи. Бираздан башкала да көчөп башлайдыла. Аз-аздан эл да кыруалды.

Андан сора да, ол бийиктикте расстроуну, кирчилик кылай чыгарганы. Кылай болса да, ожагъ ишленгери керекти. Бек алга кырууш бригада кыруалды. Эки окулго атасы ба жашы, аландан сора кенеленич Ботталаны Идрис. Юносо да уста кылаулула.

Идрис, ол элли тишериу алып, алайда жашап турганды. Арта арууп өлгенди. Дагыда боланы биргелерино Гуртуланы Солай, Чабдарланы Ибрагим, Мажиланы Асо, Гергьокланы Науруз, Мажианы Мустанда, Бачиланы Алий, Улан, Гергьок, Хамзат, Кешч башкала болгъандыла.

Алай эте, заводну ожагъын бир жыл ишленгенди. Ол хайыр-лансып тебиреңди, анда алакат аруу тытар биширип тургъандыла. Элли жаша анга минип, кеслерин сынап тургандыла. Урушу алында жылда Чабдарланы Таттууа, самолётну макетин ишлеп, аны башында учканды. Ныгъында олутруп тургъанланы аларына келип кыонган капары бионголюк да жоройду.

ЗАКОНПРОЕКТ

Чиновникледен, законнга бузукълукъ этип, жыйыктын ырыскыларын сыйырырға айтадыла

Наздор этичю ведомствосы кышкык онгла берлик законпрокекти Генералды Коопсуздук жаратды. Сёз прокурорлары хыйлачылык бла ырыскы жойгъан чиновниклени байлыкларынын сыйырырға деген илзелерин осидле берирге эм ол ырыскыны асыра кырып кырып берилген билегитилерин юсюнден барды.

Кырал чиновниклени кыранчалары кыты контроль этююн илзелерин хар ким да биле болуп. Алай улу кыруулуаны келге жылы жаңы бла нысан юсюнден законнада кемчилликте да алыкта э толгойлуде. Аладан кетерино юсюнден темга эсемирарда Анатолий Лысков былай предложение бергенди: улуу кырыскы ол проблема таман чыгарганды. Юно, прокурорлары эки полномочия берилгери керекди ала,

содоландан закonus жыйгъан ырыскыны, илзелерин сыйырып, азыралда бирокуюно юсюнден оюнулары чыгарганы керекди, дейдиле прокурорла.

Башда сагынган законпрокект Думага берилгенди, анда аспамынча сёз чиновниклени эм башда кырып кырып чыгарганды кыранчалары эм фидаларыны юсюнден барды. Тюзорек айтханда, кыранчалары 2011 жылдан берип кырал контрольда турган граждандарла юсюнденди.

РЕЙД

Наркоманиядан сакълануу эм башха алып

Наркополицияны эм ич ишлени органларын кыруулуучулары акыйлыкк болмагына көп жыйылыш жерле, ол санда базарлада, автовокзалда, интернет сапчылада, агач талалада эм башха жерледе айналып, ала ишлени кылай жоритиле, анда кез-келгенде болгъандыла. Россияны Наркополициясыны КМР-де Управлениасы «Кыбыла жанычы сабийлер» деген ведомствоса аралы комплекс профилактика акциясы кезинде ишени озборин чыгарганды. Ол 9-чу сентябрден 23-чю сентябрге берил бардырлыганды. Аны кыруалына Россияны Наркоконтролю федералдык службасыны КМР-де Управлениасы бла КМР-де МВД айтханды кер, акцияны баш магъанасы закonus наркотикте, улуу тазай хайырланган эм сакан акыйлыкк болмагыналаны ачыкъланду, жоллары кескере профилактика маддарла этюду.

Кырал чиновниклени кыранчалары кыты контроль этююн илзелерин хар ким да биле болуп. Алай улу кыруулуаны келге жылы жаңы бла нысан юсюнден законнада кемчилликте да алыкта э толгойлуде. Аладан кетерино юсюнден темга эсемирарда Анатолий Лысков былай предложение бергенди: улуу кырыскы ол проблема таман чыгарганды. Юно, прокурорлары эки полномочия берилгери керекди ала,

содоландан закonus жыйгъан ырыскыны, илзелерин сыйырып, азыралда бирокуюно юсюнден оюнулары чыгарганы керекди, дейдиле прокурорла.

Башда сагынган законпрокект Думага берилгенди, анда аспамынча сёз чиновниклени эм башда кырып кырып чыгарганды кыранчалары эм фидаларыны юсюнден барды. Тюзорек айтханда, кыранчалары 2011 жылдан берип кырал контрольда турган граждандарла юсюнденди.

Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДАКТОЛЕГИЯ:
БЕШПАЙЛАНЫ Муталин
(баш редактору оубундасары)
КЪОНАКЪСЫЛАНЫ Хасан
(баш редактору оубундасары)
ТОКЪЫЛАНЫ Борис
(жауулы секретары)
ТЕКУЛАНЫ Хаби
(жамауат поэтика бёномно таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору ириенианы - 42-63-01. Баш редактору оубундасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретаря - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корреспторя - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕЕРИ:
Жамауат-поэтика бёлом - 42-67-68, 42-24-02.
Экономика бёлом - 42-66-73.
Социальный поэтика бёлом - 42-75-82.
Жауулылык эм спорт бёлом - 40-39-93, 42-66-71.
Письмо эм реклама бёлом - 42-37-94.
Тил маанча бёлом - 47-31-31.
Сурат алыму - 42-68-72.
Бухтаглары - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кылат жорюйтмейди. Кыл жазмаларга решение этимейди эм ала артка кылаулурумыздыла. Газете баскышына материалла айтханды оюлма редакцияны оюму бла келишиме болукълудыла. Алай айтханды хар зат ючюн Россия Федерацияны Басма кеселде закonus тийиндикле материалла авторлары кесери жуулуулдыла.

Газети басмага КМР-ин Ассамблея информация органы, жамауат эмди ол организавола жаңы бла министрствосуну компьютер службасы казар этгенди.
Газет «Тетраграф» ООУ-ну тийиндикле басмалыганды. Натик пахар, Ленин аят прокет, 33
Газетлени илзелери тащлары ючюн КМР-ин юкта новтысы федералды Управлениасы жуулуулды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10
Газетлени рознишарла салгы ючюн КМР-ин «Роснефть» казар общество жуулуулды. Телефон: 42-69-34

Кавказ оюнула-2013

Быйыл да алагъа чыгаргъа таукелдиле

Регионну Спорт эм туризм министрствосуну президенти службасында билдиргенлерича, 7-чи октябрьде Къабарты-Малкьары командасы Птигорске тёртюнчю халкыла аралы «Кавказ оюнула - 2013» Фестивальга кытышды.

Делегациябыз 47 адамдан кыруулуучулардан турду. Алар кеслери, тренерле, судьялы киргендиле. Фестивальга, белгили конякъларча, белгили спортчула, КМР-ден аны Башкы кенешчиси, 2000 жылда да грек-рим тутушунда Олимпиада оюнулары чемпиону Мурат Карданов, эркин тутушунда дунияны эки кер чемпиону Анн Эрзишле спортну онеки тренерлюсондон бардырлыгандыла:

бёртору, секириу дуборбелде, сакъландан атырыу, женгил атлетика, канатны тартуу эм таккылда жорюу. Сергейтик, бизни командабыз анда 2011 бла 2012 жыллада хорлагъан эди. Анга спорт объектилени ишлере жаз миллион чакты грант да берилгенди.

Спорт тейланды Түрнир төрелиге айланырыккъыды

Урух элде 1998-1999-чу жыллада туугъан жаш спортчулары арасында тренер Маирбек Тлеуховун атына жоралан, футболдан французой турнир бардырлыганды. Оюнулары КМР-ин спорт эмда туризм министрствосу, Лескен району администрациясы бла жуукълары кыруагъанды.

Топ оюнап башлардан алгъа КМР-ин спорт эмда туризм министри Аслан Афанову жашлагъа хорлам текегенди. Судьялык да тюз этимирин айтханды. Къонакълар командабыз уа топ оюначулары кийимлерино сауға этип бергенди.

Россеини муну аллында эки чемпионатларнында да тобеше тургандыла. Алай алыны экинсинде да Гариов хорлагъан эди. Жаңгы жорукъларга кер, спортчула башхабаш кыруулуучула тошгендиле. Азамат бла бек кюлю спортчула эришген эселе да, ол аны инбашларына салып кытыханды. Алай бла азында кюлюке Гариовла бла чыгырганды. Болсада бу жол да Таратандан спортчу аны онгандыла. Азаматда экинчи жер.

«Баксанны» иги онглары барды

Баксан шахарны пресс - службасында билдиргенлерича, Нальчикде «Спартак» стадионада футболдан республиканы матчыны финалы болгъанды. Анга «Баксан» эм «Логовас» (Черек район, Бабултин) командала чыгырган эдиле.

Сейтин клублары оюнларча кырагъа беш минден аспам анда жылгъан эди. Эки команда да хорлар ючюн битеу кыруулары салгъанды. Алай баксанчыла бир голгъа аспам уруу кытыхандыла. Алай бла ала быйыл кубокну сезигини кер алгъандыла. Бу жетишим алагъа дагыда суперкубок ючюн жорюшриге он береди.

Бизни республикада Мокьаланы Шамил, Азамат Хагалегов бла Хачим Дошуккин кыруалы жыйымдык командасына киредеди. Анда энди дунияны Урада бардырлыкк чемпионатына хазырландыла. Спортчулары тренерле Гажонланы Юрий, Замир Голлачев, Олег Хагалегов юкюртедиле.

Юч кюмуш бла бир доммакъ

Сентфранцы ахырында Владикавказда бел баудан тутуп тутушунда Россеини чемпионаты бардырлыганды. Анга кытышкан 265 спортчуларында спортну сыйлы усталары эм спортчула аялары класслы усталары да бар эдиле.

Андан бизни жерлештерибиз ахшы көрмюлдө бла кытайхандыла. Алай Хачим Дошуккин, биринчи тобешиюнде Европаны чемпиону А. Альбердунов, аны ызындан Башкырияны келечисин бла дунияны кюмуш призёрун хорлап, финалга чыгырганды. Алай анда Хачим бла эришген дунияны эки кер чемпиону М. Чомаев андан кючкерек болгъанды, алай бла бизники экинчи жерге чыкканды. Эркин стильде дагыда кюмушю Мокьаланы Шамил бла доммакъны Эфендиянов Асуп алгъандыла.

Чемпионаты экинчи кюнюнде эришуле классика стильде өткенди. Мында Таратандан М. Гариов бла КМР-ден Азамат Хагалегов тутушулары бек сакланган сермешелен эди. Алай

Къоркъуулу сауут кыруулуанды

КМР-ин Оператив штабы билдиргенге кер, 2013 жылда 5-чи октябрьде сагат 10-дан 30 минут озуп Чегем-Герменчин автомобиль жолдан узак болмай кюлдөн ишленген чачдырууш устройствоты табылганды. 10 литр кирген челекини ичине чачдырыуш зат бла бирге 122- миллиметрлик артиллерия снаряд салынып эди.

Россеини ФСБ-сыны КМР-де Управлениасыны специалистлери чачдырууш техниклары бла алайга терк жеткендиле эм право нызамы сакълануу органданы кыруулуучулары, гражданды ачымаз ючюн, бу кюносу сауутну алайда окуяна атыдыргандыла.

Россеини ФСКН-и КМР-де управлениасыны КМР-де МВД-ны пресс-службасыла.